

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2012

1. DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN

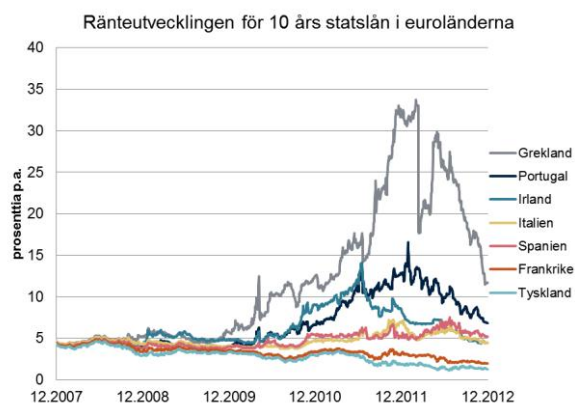
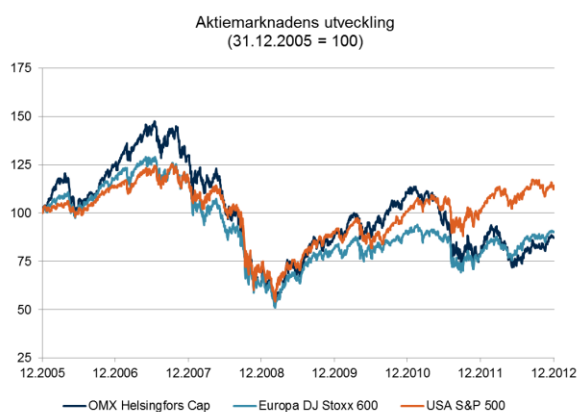
Finlands ekonomi var nära en recession år 2012. Den ekonomiska återhämtningen efter den föregående djupa recessionen år 2009 började avmattas redan på hösten 2011, och under år 2012 avstannade den ekonomiska tillväxten nästan helt och hållet. Det var fråga om ett allmän-europeiskt fenomen och ett resultat av den europeiska skuldkrisen som redan pågått i några år. Statslånekrisen i euroområdet fortsatte och skapade en ökad osäkerhet på kapitalmarkanden. Samtidigt strävade man i många europeiska länder efter att minska underskottet i den offentliga ekonomin genom att strama åt finanspolitiken, vilket ledde till att den ekonomiska tillväxten i euroområdet avstannade nästan helt och hållet. Som en följd av den avmattade tillväxten växte arbetslösheten inom euroområdet. I dessa förhållanden var utvecklingen av den finländska exporten svag.

Skuldkrisen i euroområdet bredde ut sig och förutom Grekland, Portugal och Irland, vilka redan tidigare råkat i svårigheter, drabbade krisen år 2011 även Italien och Spanien, där räntorna på statslån sköt i höjden. Situationen fortsatte att vara mycket instabil även i början av år 2012. Oron för att skuldkrisen skulle sprida sig till de största ekonomierna i euroområdet orsakade nervositet på marknaden. Detta ledde till att ränteskillnaderna ökade och börskurserna vände nedåt under årets andra kvartal. Krisen tog emellertid en betydande vändning på sommaren 2012 då ECB meddelade att den är beredd att sätta in obegränsade stödåtgärder för att trygga eurons stabilitet. Efter detta började förtroendet för marknaden återvända. Under slutet av året sjönk räntorna på krisländernas statslån och de europeiska börskurserna vände uppåt. Placerarnas återvunna förtroende vände emellertid inte realekonomin i positivare riktning.

I Finland var den ekonomiska tillväxten nära noll procent år 2012. Lågkonjunkturen inom den internationella ekonomin inverkar på minskande på exporten. Den gynnsamma utvecklingen av den privata konsumtionen förhindrade ekonomin att råka in i en djupare recession. Privathushållens förtroende och inkomstutveckling hölls på en relativt god nivå. Antalet arbetande ökade ännu i början av året men det började sjunka mot slutet av året. Arbetslösheten ökade mot slutet av året, men som årsgenomsnitt var arbetslösheten år 2012 mindre än åtta procent och således var den mycket nära motsvarande siffra året innan. Sysselsättningsnivån låg på cirka 69 procent och det skedde ingen betydande förändring från året innan. Lönesumman ökade inte i samma takt som tidigare, utan endast cirka 3,5 procent, jämfört med utvecklingen på 5 procent året innan. Detta berodde i huvudsak på den svaga utvecklingen av lönesumman inom industrin. Konsumentprisökningen avtog något under året och även jämfört med året innan. Prisnivån ökade i genomsnitt 2,4 procent under året.

Som en följd av den ekonomiska krisen år 2009 uppstod det ett betydande underskott i Finlands statsfinanser. Återhämtningen inom ekonomin bidrog till att minska underskottet år 2011, men då tillväxten avstannade under år 2012 innebar detta samtidigt att det inte skedde någon förbättring i statsfinanserna. Underskottet i statsekonomin stabiliserades till cirka 7 miljarder euro. För att korrigera situationen beslutade regeringen på vårvintern 2012 om skattehöjningar och kostnadsbesparingar, genom vilka man avser förbättra statsekonomin balans under åren 2013–2016. De åtgärder som man beslutit om kommer samtidigt att begränsa privathushållens köpkraft och minska den inhemska efterfrågan.

Utvecklingen av aktiekurserna var orolig både i Finland och Europa under början av året. Under den senare hälften av året började aktiekurserna emellertid stiga kraftigt, vilket till slut bidrog till att hela året blev ett tämligen gott placeringsår. Helsingfors Börs aktieindex steg under året med cirka 10 procent. Det återvunna förtroendet ökade också avkastningen på ränteplaceringarna. Arbetspensionsplaceringarnas placeringsintäkter enligt verkligt värde var 2012 klart bättre än förväntat och översteg rejält den genomsnittliga avkastningen på lång sikt.

2. UTVECKLINGEN AV ARBETSPENSIONSSYSTEMET

Det sker en exceptionellt snabb förändring i befolkningens åldersstruktur i Finland på 2010-talet då de stora åldersklasserna går i pension. Som en följd av denna förändring ökar antalet pensionstagare snabbt och den demografiska försörjningsbördan ökar snabbare än i de flesta andra industriländerna. Ökningen av den förväntade livslängden eskalerar utvecklingen ytterligare. Förändringen i åldersstrukturen tillsammans med den försvagade sysselsättningsnivån efter recessionen 2009 har lett till en omfattande samhällsdebatt om behovet av att förlänga yrkesbanorna och att höja den genomsnittliga pensioneringsåldern. Målet är å ena sidan att förbättra den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt och å andra sidan att förbättra sporrarna som avser utbudet av arbetskraft så att det finns tillräckligt med arbetskraft också om den arbetsföra befolkningen minskar.

Politiken kring yrkesbanorna

Den gynnsamma utvecklingen av yrkesbanorna och sysselsättningen avstannade år 2012. På grund av det försvagade sysselsättningsläget skedde det ingen förbättring i sysselsättningsnivån för den viktigaste gruppen med tanke på de mål som ställts för yrkesbanorna, dvs. för 55–64-åringar. Oavsett detta höll sig den förväntade pensioneringsåldern, på samma sätt som år 2010, ovanför det mål som ställts för yrkesbanorna. Den förväntade pensioneringsåldern har tillsvidare utvecklats snabbare än det mål som ställdes i samband med pensionsreformen år 2005 och senare uppställda mål.

I mars 2012 ingick arbetsmarknadsorganisationerna ett avtal om förlängning av tiden i arbetslivet. I avtalet beslutades om ändringar i de olika förtidspensionssystemen och i arbetspensions-

avgifterna samt ställdes upp mål för följande pensionsreform. Enligt avtalet slopas förtida ålderspension och åldersgränsen för deltidspension stiger med ett år. Rätten till arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar, dvs. den så kallade arbetslöshetsslussen förlängdes på motsvarande sätt med ett år. Ändringarna träder i kraft gradvis under år 2013 och 2014. Organisationerna avtalade också om att den genomsnittliga arbetspensionsavgiften höjs med 0,4 procentenheter under åren 2015 och 2016. Förhöjningen delas jämnt mellan arbetsgivare och löntagare. I samband med lösningen avtalades också om en åtgärdshelhet med vilken utkomstskyddet för arbetslösa görs mer sporrande och med vilken arbetshälsan och företagshälsövården förbättras.

Organisationerna avtalade också om att pensionsreformen träder i kraft senast år 2017. I beredningen av pensionsreformen förhandlar man om nästan alla parametrar inom arbetspensionsskyddet. Målet med reformen är att förlänga yrkesbanorna och att stärka pensionssystemets finansieringsbas. Med tanke på de kommande förhandlingarna tillsattes en expertgrupp på hög nivå under ledning av överdirektör Jukka Pekkarinen att utreda arbetspensionssystemets hållbarhet och ändringsbehov. Arbetet i arbetsgruppen pågår fram till slutet av år 2013.

Problemet vid förhandlingarna som gäller yrkesbanorna har hittills utgjorts av frågan huruvida pensionsåldern borde höjas. En höjning av åldern för ålderspension från nuvarande 63 år till 65 år har diskuterats i offentligheten sedan år 2009. Näringslivets intresseorganisationer har på samma sätt som många experter förordat en gradvis höjning av pensionsåldern. I många länder i Europa har man redan fattat beslut om att höja pensionsåldern. I Finland har partierna emellertid ännu inte tagit någon starkare ställning till saken och regeringsprogrammet innehåller inte heller någon omnämmande om en höjning av pensionsåldern. Ärendet har nu överlämnats för att lösas i arbetsmarknadsorganisationernas pensionsförhandlingsgrupp. Löntagarorganisationerna har hittills förhållit sig negativa till en höjning av pensionsåldern och den allmänna opinionen har inte heller varit tänd på idén; enligt en enkät som Pensionsskyddscentralen lät utföra anser majoriteten av löntagarna och arbetsgivarna att de nuvarande åldersgränserna är lämpliga.

Solvensreform och annan reglering av arbetspensionsbranschen

Som en följd av det branta aktiekursfallet i samband med finanskrisen stiftade riksdagen på hösten 2008 en temporär lag genom vilken arbetspensionsanstaltarnas solvensbestämmelser delvis ändrades tillfälligt fram till slutet av år 2010. På våren 2010 förlängdes lagens giltighetstid med två år fram till utgången av år 2012. Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte år 2011 en ny arbetsgrupp för att bereda en ändring i solvensregleringen. Riksdagen godkände på vårvintern en partiell reform, enligt vilken pensionsanstaltarnas kapitalanvändning effektiveras genom att kombinera verksamhetskapitalet, som skyddar mot placeringsrisker, och utjämningsansvaret, som bildats för försäkringsrisker, till ett nytt solvenskapital. Ändringen trädde i kraft från ingången av år 2013. Arbetsgruppen som tillsattes av SHM fortsätter sitt arbete för en totalreform av solvensramen.

Social- och hälsovårdsministeriets arbete för att utreda arbetspensionssystemets konkurrensförhållanden fortgick under året. Målet med reformen är att främja konkurrensen inom

arbetspensionsbranschen genom att avreglera reglerna för fastställandet av försäkringsavgiften så att varje arbetspensionsbolag själv kan ta fram beräkningsgrunder för försäkringsavgiftens omkostnadsandel och kundåterbärningar.

Arbetspensionsbolagens verksamhetspolicy i anslutning till projekt för att upprätthålla arbetshälsan har likaså fått större uppmärksamhet än tidigare och SHM strävar efter att utveckla regleringen av den.

Det visade sig vara svårt att avtala om arbetspensionsavgiften för år 2013. Revideringen av solvensregleringen ledde till att utjämningsbeloppet (det tidigare utjämningsansvaret) som inräknas i det nya solvenskapitalet blev föremål för en överraskat omfattande samhällelig diskussion. I offentligheten framfördes många krav på att det överskott som pensionsbolagen genererat i utjämningsansvaret under åren borde minskas genom en sänkning av arbetspensionsavgifterna. Å andra sidan hade man i den s.k. socialpolitiska uppgörelsen mellan arbetsmarknadsorganisationerna redan tidigare avtalat om att den genomsnittliga arbetspensionsavgiften höjs med 0,4 procentenheter under åren 2011–2014. Det var inte lätt att finna en förhandlingslösning, men till slut kunde arbetsmarknadsorganisationerna enas om en nedsättning av engångsnatur på 0,4 procentenheter i avgifterna år 2013. Lösningen innebär i praktiken att avgiften år 2013 är på samma nivå som året innan.

3. ILMARINENS RESULTAT OCH SOLVENS

Trots eurokrisen och de svaga förväntningarna i början av året var 2012 ett gott placeringsår för Ilmarinen. Börskurserna steg kraftigt under årets senare hälft, vilket höjde årsavkastningen på placeringarna till 7,5 procent och förbättrade Ilmarinens solvens. Realavkastningen på placeringarna var 5,0 procent, dvs. 1,3 procentenheter bättre än genomsnittet på lång sikt.

Ilmarinen var framgångsrik i konkurrensen om arbetspensionskunderna. Ökningen av kundbeståndet och premieinkomsten under verksamhetsåret berättar om att kunderna har förtroende för bolaget. Omkostnadsresultatet som anger verksamhetens effektivitet försämrades däremot och omkostnadsprocenten steg till 80 (74) procent. De ökade omkostnaderna berodde främst på större utvecklingsinvesteringar än tidigare.

Nettoavkastningen på Ilmarinens placeringar enligt verkligt värde var 7,5 procent år 2012 (-4,0 procent år 2011). Verksamhetskapitalet, dvs. skillnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets ansvar ökade till 5 752,4 miljoner euro från att ha varit 4 808,7 miljoner euro året innan. Verksamhetskapitalet uppgick i slutet av år 2012 till 23,9 (21,1) procent av den ansvarsskuld som används vid beräkningen av solvensen. I verksamhetskapitalet ingår ett belopp av utjämningsansvaret som enligt den tillfälliga lagstiftningen ska jämföras med verksamhetskapitalet på 1 003,65 (951,2) miljoner euro. Utan denna post skulle verksamhetskapitalet ha varit 4 748,8 (3 857,5) miljoner euro och bolagets solvensnivå 18,9 (16,2) procent.

Verksamhetskapitalet avser att bära riskerna inom placeringsverksamheten. Kontrollgränserna för arbetspensionsbolagens verksamhetskapital fastställs enligt hur riskfylld bolagets

placeringsbestånd är, vilket bedöms genom att indela placeringarna i klasser enligt deras risk och genom att utifrån klassificeringen räkna ut en så kallad solvensgräns. Klassificeringen görs utifrån placeringarnas faktiska risk. Ilmarinens verksamhetskapital var i slutet av räkenskapsperioden 2,2-faldigt i förhållande till solvensgränsen. Ett år tidigare var motsvarande nyckeltal 2,5. Om man inte beaktar den tillfälliga posten enligt den temporära lagstiftningen skulle solvensställningen ha varit 1,7 (2,0).

Resultatet av placeringsverksamheten enligt verkligt värde var 911,2 miljoner euro (år 2011 var resultatet 1 756,2 miljoner euro negativt), då man beaktar den ränta som gottgörs ansvarsskulden på 813,9 (959,7) miljoner euro och ökningen av det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen med 323,2 miljoner euro (år 2011 minskade den ansvarspost som är bunden till aktieavkastningen med 356,4 miljoner euro). Tilläggsförsäkringsansvaret som är bundet till aktieavkastningen binder ansvarsskulden med en andel om tio procent till den genomsnittliga avkastningen på arbetspensionsbolagens noterade aktieplaceringar och överför således aktierisken att till denna del bäras av hela arbetspensionssystemet.

Resultatet av den försäkringsrörelse som är på bolagets eget ansvar var -7,0 (-69,4) miljoner euro och omkostnadsrörelsens resultat var 27,0 (33,7) miljoner euro. Resultatet av försäkringsrörelsen visar skillnaden mellan de avgifter som uppburits i försäkringsavgifterna för täckande av försäkringsrisken och utbetalda ersättningar. Försäkringsrörelsens resultat överförs i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriets grunder till utjämningsansvaret. Omkostnadsresultatet är det belopp med vilket avgiftens omkostnadsandelar och andra motsvarande intäkter överstiger de driftskostnader som ska täckas med dem. Resultatet av omkostnadsrörelsen överförs till verksamhetskapitalet till den del det inte används för kundåterbäringar.

Ilmarinens totala resultat till verkligt värde år 2012 uppgick således till 931,2 (-1 791,9) miljoner euro.

Det penningbelopp som används för nedsättning av ArPL-avgifterna, dvs. för kundåterbäringar, fastställs enligt bolagets verksamhetskapital och resultatet av bolagets omkostnadsrörelse. Av resultatet år 2012 överförs 62,0 (55,0) miljoner euro till kundåterbäringar. Överföringen utgör 0,37 (0,35) procent av den försäkrade lönesumman och 117 (107) euro per arbetstagare som är försäkrad i Ilmarinen.

Ovan givna uppgifter om resultatet och solvensen grundar sig på de nyckeltal till verkligt värde som ges i bilagorna till bokslutet. De anger bolagets ekonomiska resultat och ställning bättre än resultat- och balansräkningen. Värderingen av placeringarna i de officiella bokslutet grundar sig på anskaffningsutgiften och det resultat som ges i resultaträkningen bestäms utifrån den beräkningsgrund som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på förhand. Skillnaden mellan det bokföringsmässiga totalresultatet och resultaträkningens vinst upptas med undantag av förändringen av avskrivningsdifferensen i ansvarsskulden. År 2012 var vinsten enligt resultaträkningen 3,0 (5,8) miljoner euro.

Nedanstående kalkyl visar sambandet mellan resultaträkningens resultat och totalresultatet till verkligt värde:

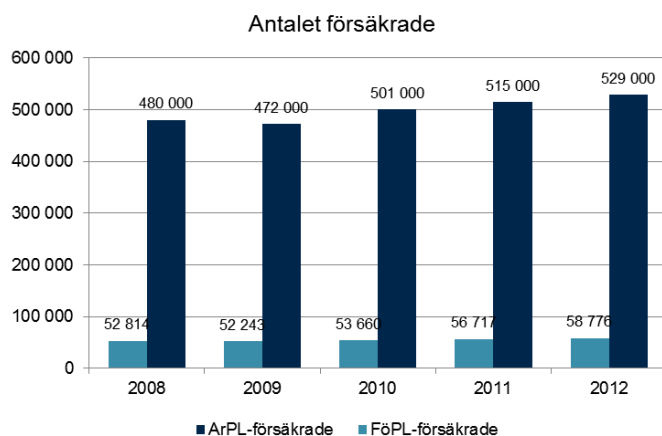
Miljoner euro	2012	2011
Räkenskapsperiodens vinst i balansräkningen	3,0	5,8
Förändring i ansvarsskulden		
Förändring i utjämningsansvaret	-10,9	-71,0
Förändring i det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret	59,8	-1 153,9
Överföring för kundåterbärningar	62,0	55,0
Förändring i avskrivningsdifferensen	0,2	0,1
Skillnaden mellan verkliga värden och balansvärden, dvs. förändring i värderingsdifferensen	817,1	-627,8
Resultat enligt verkligt värde	931,2	-1 791,9

4. FÖRSÄKRINGSBESTÅND OCH PREMIEINKOMST

Ilmarinen hade tillsammans med sina samarbetsparter OP-Pohjola-gruppen och Pohjantähti god framgång i kundanskaffningen. Överföringen av försäkringar mellan Ilmarinen och de övriga arbetspensionsbolagen utökade avsevärt Ilmarinens kundmängd och premieinkomst.

Majoriteten av de arbetsgivare som har försäkrat sina arbetstagare i Ilmarinen ingår ett försäkringsavtal med bolaget. Tillfälliga arbetsgivare kan emellertid redovisa sina arbetspensionsavgifter till arbetspensionsförsäkringsbolaget utan att ingå ett egentligt försäkringsavtal.

Ilmarinens försäkringsbestånd och antalet försäkrade personer i bolaget ökade under verksamhetsåret. Antalet ArPL-försäkringar uppgick i slutet av år 2012 till 37 462 (36 511) stycken, vilket motsvarar en ökning på 2,6 procent för dessa försäkringar. Utöver de arbetsgivare som ingick försäkringsavtal med Ilmarinen, redovisade 3 666 (3 745) tillfälliga arbetsgivare sina ArPL-försäkringsavgifter till bolaget. Vid årets slut omfattade ArPL-försäkringarna 529 000 (515 000) försäkrade, vilket är 2,7 procent fler än under året innan. Ökningen av antalet försäkrade var således klart större än antalet löntagare inom hela ekonomin. ArPL-försäkringarna omfattade fortfarande i genomsnitt 14 (14) personer år 2012.

Den försäkrade ArPL-lönesumman i Ilmarinen uppgick till 16 694,2 (15 923,8) miljoner euro, vilket innebar en ökning på 4,8 procent jämfört med den försäkrade lönesumman året innan.

Marknadsandelen som räknats utifrån den försäkrade ArPL-lönesumman uppskattas år 2012 ha stigit någon jämfört från föregående år.

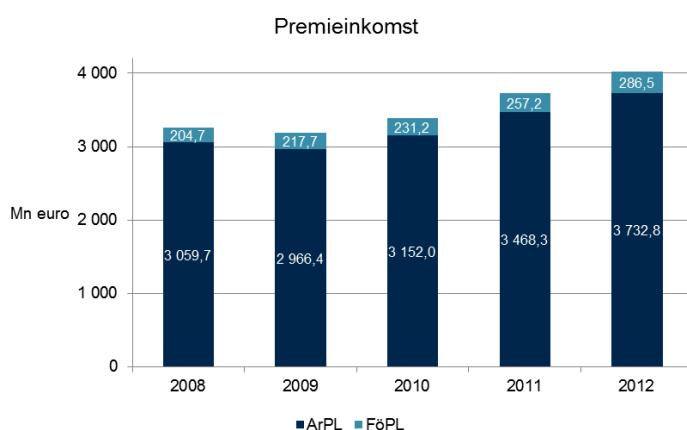
I slutet av året var antalet FöPL-försäkringar i bolaget 58 776 (56 717), dvs. 3,6 procent fler än ett år tidigare. Ilmarinens ställning som marknadsledare inom FöPL-försäkring var fortsatt stark.

Ilmarinen är det klart största försäkringsbolaget när det gäller antalet försäkrade företagare och bolagets marknadsandel har de senaste åren legat runt 30–31 procent mätt enligt premieinkomst.

Den genomsnittliga arbetsinkomsten i FöPL-försäkringarna var 23 302 (22 410) euro om året.

Arbetsinkomsten ökade från året innan med cirka 3,9 procent, vilket är mer än den lönekoeficient till vilken FöPL-arbetsinkomsterna är bundna och som steg med 3,0 procent.

Ilmarinens premieinkomst år 2012 uppgick till 4 019,3 (3 725,5) miljoner euro. Premieinkomsten ökade med 7,9 procent från året innan. Till ökningen av premieinkomsten bidrog förutom ökningen av den samhällsekonomiska lönesumman även förhöjningen av ArPL-avgifterna och Ilmarinens ökade marknadsandel.

I ArPL-avgifter inflöt 3 732,8 (3 468,3) miljoner euro, dvs. ArPL-premieinkomsten ökade med 7,6 procent jämfört med året innan. År 2012 uppgick de beviljade nedsättningarna av ArPL-avgiften, dvs. kundåterbäringarna till sammanlagt 54,8 miljoner euro från att ha varit 70,8 miljoner euro året innan.

Premieinkomsten av FöPL-försäkringarna uppgick till 286,5 (257,2) miljoner euro, vilket innebär en ökning på 11,4 procent.

Kreditförlusterna för utestående ArPL-avgifter utgjorde 12,7 (13,1) miljoner euro. Indrivningen av avgifterna var således på en fortsatt god nivå. Kreditförlusterna för utestående FöPL-avgifter uppgick till 2,5 (2,5) miljoner euro. Det uppstår emellertid ingen förlust för Ilmarinen på grund av

kreditförlusterna inom FöPL, eftersom staten ersätter de försäkringsavgifter som inte fås in av försäkringstagarna inom finansieringssystemet för FöPL-pensioner.

Bolaget sålde 3 733 nya ArPL-försäkringar, vilket ökar den årliga ArPL-premieinkomsten med 91,7 miljoner euro under år 2013. Då det gäller överföringarna av ArPL-försäkringar från de övriga pensionsbolagen var Ilmarinens resultat utmärkt. Genom överföringstrafiken ökade Ilmarinens ArPL-försäkringsbestånd med 1 292 försäkringar och premieinkomsten med 48,0 miljoner euro.

Bolaget sålde 6 659 nya FöPL-försäkringar, vilket ökar FöPL-premieinkomsten med 26,6 miljoner euro. Ilmarinen hade utmärkt framgång också när det gäller överflyttningen av FöPL-försäkringar till bolaget; Ilmarinens överföringsvinst var 1 400 försäkringar och överföringstrafiken uppvisade en vinst på 6,4 miljoner euro.

5. FÖRSÄKRINGSAVGIFTENS NIVÅ

Den genomsnittliga ArPL-avgiften som fastställdes för år 2012 var 22,8 procent av lönen, dvs. 0,4 procentenheter större än året innan. Avgiften var 5,15 procent för arbetstagare under 53 år och 6,50 procent för arbetstagare som fyllt 53 år. Arbetsgivarens andel var i genomsnitt 17,35 procent av lönerna. Arbetsgivarens avgiftsnivå varierar i fråga om enskilda försäkringar och är också beroende av arbetspensionsbolagets kundåterbäringar. Ilmarinens kundåterbäringar var i genomsnitt 1,9 (2,6) procent av arbetsgivarens avgift.

ArPL-avgiften som fastställts för år 2012 var i genomsnitt densamma som år 2012, dvs. 22,8 procent. Avgiftens grundprocent stiger med 0,4 procentenheter enligt det avtal, den så kallade socialpolitiska uppgörelsen, som arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om i början av år 2009. Den avgift som uppbärs stiger emellertid inte, eftersom arbetsmarknadsparterna avtalade om en avgiftsnedsättning av engångsnatur på 0,4 procentenheter för år 2013. Arbetsgivarnas genomsnittliga avgift, liksom även arbetstagarnas arbetspensionsavgiftsprocent hålls således på oförändrad nivå.

År 2012 var FöPL-avgiften 22,5 procent av den fastställda arbetsinkomsten. För de företagare som hade fyllt 53 år före ingången av räkenskapsåret var FöPL-avgiften emellertid 23,85 procent. Avgifterna är oförändrade år 2013.

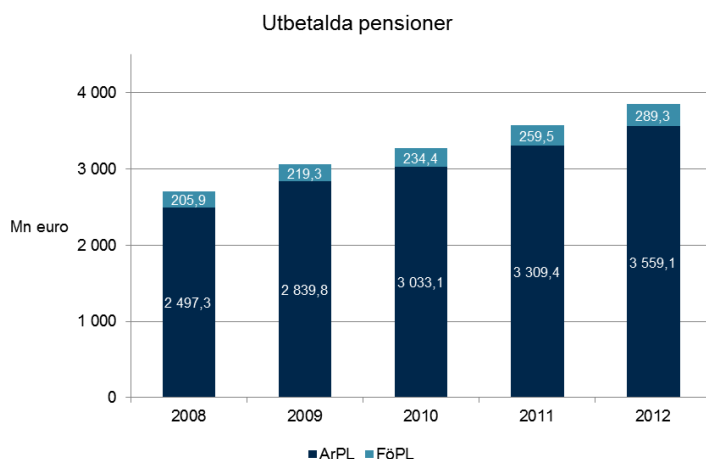
6. PENSIONER OCH VERKSAMHET FÖR FRÄMJANDE AV ARBETSFÖRMÅGAN

Av de personer som är försäkrade i Ilmarinen gick cirka 22 000 personer i arbetspension år 2012, vilket är något fler än året innan. År 2012 betalade Ilmarinen sammanlagt 3 848,4 (3 568,9) miljoner euro i pensioner. Pensionsutgiften ökade med 7,8 procent jämfört med året innan. Pensionsutgiften ökar emellertid i snabb takt, på samma sätt som under tidigare år.

Pensionsutgift per pensionsslag 2012

Miljoner euro	ArPL	FöPL	Sammanlagt	%
Ålderspensioner	2 554,3	202,9	2 757,2	71,6
Förtida ålderspensioner	242,3	21,8	264,1	6,9
Deltidspensioner	29,5	6,2	35,7	0,9
Invaldpensioner	434,4	29,5	463,9	12,1
Arbetslöshetspensioner	26,9	0,4	27,3	0,7
Familjepensioner	271,7	28,5	300,2	7,8
Sammanlagt	3 559,1	289,3	3 848,4	100,0

Största delen av pensionsutgiften på cirka 3,8 miljarder euro utgjordes av ålderspensioner. Invaldpensionernas andel av pensionsutgiften var cirka 12 procent.

Ilmarinens premieinkomst uppgick till drygt 4 miljarder euro och den var således 170 miljoner euro större än pensionsutgiften.

Antalet pensionstagare 31.12.2012

Pensioner enligt grundskyddet

Pensionsslag	ArPL	FöPL	Sammanlagt	%
Ålderspensioner	181 988	23 896	205 884	66,9 %
Förtida ålderspensioner	15 738	3 358	19 096	6,2 %
Deltidspensioner	2 988	672	3 660	1,2 %
Invaldpensioner	32 350	3 464	35 814	11,6 %
Arbetslöshetspensioner	99	3	102	0,0 %
Familjepensioner	36 436	6 942	43 378	14,1 %
Sammanlagt	269 599	38 335	307 934	100,0 %

Vid utgången av året var antalet pensionstagare 307 934, dvs. 1,9 procent fler än ett år tidigare, då antalet var 302 093. ArPL-pension betalades i slutet av året till 269 599 (265 033) pensionstagare och FöPL-pension till 38 335 (37 060) pensionstagare.

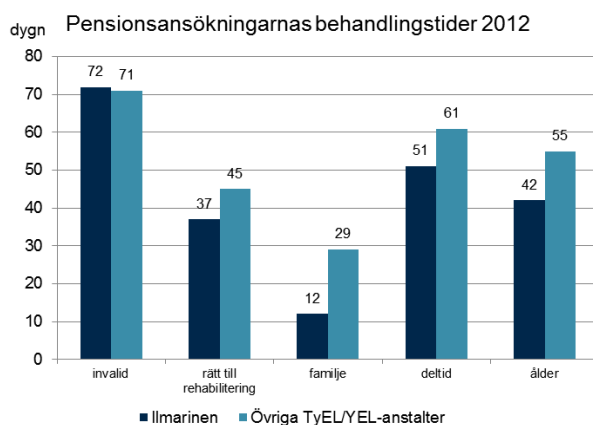
Pensionsbeslut år 2012

	2012	2011	Förändring, %
Nya pensionsbeslut			
Ålderspensioner	9 415	8 632	9,1
Förtida ålderspensioner	655	631	3,8
Deltidspensioner	606	1 025	-40,9
Invalidpensioner	6 520	6 636	-1,7
Arbetslöshetspensioner	21	308	-93,2
Familjepensioner	3 096	3 048	1,6
Beslut om rätten till rehabilitering	2 067	1 846	12,0
Nya pensionsbeslut sammanlagt			
	22 380	22 126	1,1
Alla pensionsbeslut sammanlagt			
	41 051	40 713	0,8

Pensioneringarna inom Ilmarinens kundbestånd fortsatte som förväntat. Ilmarinen gav sammanlagt 41 051 pensionsbeslut år 2012, dvs. cirka 0,8 procent fler än året innan. Antalet nya pensionsbeslut ökade med 1,1 procent år 2012 och tillsammans med besluten om rätten till rehabilitering uppgick antalet till 22 380. Antalet invalidpensioner minskade något från året innan, men antalet ålderspensioner var klar stigande (+9,1 procent), liksom även antalet rehabiliteringsbeslut (+12 procent).

Ilmarinen mäter kvaliteten på handläggning av pensionsansökningarna å ena sidan genom att se till att det inte uppstår avbrott i den sökandes utkomst och å andra sidan genom att följa upp till hur stor del bolagets beslut förblir oförändrade i besvärinstanserna. Av de avslagsbeslut som överklagades i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden ändrades 14,4 (13,8) procent. Andelen ändrade beslut var något större än det genomsnittliga antalet beslut som ändrades i besvärsnämnden. I försäkringsdomstolen ändrades 20,2 (19,2) procent av de beslut som Ilmarinen utfärdade.

Handläggningen av pensionsansökningar gick under året snabbare i Ilmarinen än i jämförelsegruppen i genomsnitt med undantag för invalidpensioner, i fråga om vilka handläggningen hopade sig i början av året. Den totala handläggningstiden för invalidpensionsansökningar var i genomsnitt 72 (68) dagar år 2012.

Källa: PSC 31.12.2012

Ilmarinen erbjuder handledande tjänster för kunder som fått avslag på sin ansökan om invalidpension, bland annat för att hjälpa dem att ordna sin utkomst och att fortsätta i arbetslivet. Tjänsterna produceras av de anstalter och arbetskliniker som utför rehabiliteringsundersökningar och som Ilmarinen ingått avtal med runt om i Finland. Responsen på tjänsten från kunder, arbetsgivare och tjänsteproducenter har varit positiv.

Ilmarinen ansvarade för utskickandet av pensionsutdrag till sammanlagt cirka 576 600 försäkrade. Pensionsutdragen postades i juli-november till cirka 542 000 försäkrade och cirka 35 000 försäkrade valde att hämta sitt utdrag i nättjänsten i april–november.

På kundernas begäran gjordes 12 000 utredningar av det individuella pensionsskyddet.

Inom Ilmarinens arbetshälsotjänster var året mycket aktivt på samma sätt som året innan. Bolaget ordnade 40 kundseminarier om arbetshälsa för sina kundföretag runt om i Finland, vilka samlade cirka 2 000 deltagare. Därtill pågick det under året drygt 1 200 utbildningar eller andra projekt för främjandet av arbetshälsan, vilka Ilmarinen genomförde i samarbete med kunderna. Samarbetet med kunderna är systematiskt och målinriktat och projekten inriktas alltid på gemensamt identifierade utmaningar inom arbetshälsoarbetet. Skriftliga avtal ingås om samarbetet och resultatet av tjänsterna följs upp bland annat genom kundenkäter.

Resultatuppföljningen visar att man med hjälp av tjänsterna har lyckats förbättra arbetshälsan och minska risken för arbetsoförmåga i kundföretagen.

Ilmarinen stöder kundföretagen i hanteringen av risken för arbetsoförmåga också genom att erbjuda yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder. Ilmarinen ordnar utbildning för cheferna i kundföretagen och ger rådgivning i planeringen av rehabilitering samt konsultering för både chefer och personal. Yrkesinriktad rehabilitering har fortsatt att öka i popularitet och 2012 ökade antalet ansökningar med över 12 procent. Ilmarinen behandlade över 2 200 nya ansökningar om rätten till rehabilitering. Under den egentliga rehabiliteringsperioden utbetalar Ilmarinen de lagstadgade förmåner som stöder rehabiliteringsklientens utkomst under rehabiliteringsperioden och ersätter de kostnader som utbildningen medför. Sammanlagt utfärdade bolaget nästan 4 300 olika beslut om rehabiliteringsförmåner år 2012, vilket motsvarar en ökning från året innan med 8,7 procent.

7. FÖRSÄKRINGSRÖRELSE, ANSVARSSKULD OCH ANSVARSÖVERFÖRINGAR

Ilmarinens ansvarsskuld uppgick vid utgången av år 2012 till sammanlagt 25 585,9 (24 205,5) miljoner euro. De ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret som fungerar som en buffert för placeringsförluster ökade med 71,3 miljoner euro netto och uppgick i slutet av året till 477,6 (406,3) miljoner euro.

Tilläggsförsäkringsansvaret som är bundet till aktieavkastningen ökade likaså tack vare stigande aktiekurser med 322,4 miljoner euro och var vid årets slut 167,3 (-155,1) miljoner euro. Till övriga delar ökade ansvarsskulden med 4,1 procent.

Resultatet av försäkringsrörelsen som är på bolagets ansvar var -7,0 (-69,4) miljoner euro. Utjämningsansvaret minskade med 10,9 miljoner euro till 986,0 miljoner euro. Skillnaden mellan försäkringsrörelsens resultat och förändringen i utjämningsansvaret beror på att APL-tilläggsförsäkringsansvaret begränsades till sin övre gräns och den överskjutande delen på 3,3 miljoner euro överfördes till det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret.

Ansvarsskulden gottgörs med ränta utifrån avkastningen på placeringarna i enlighet med beräkningsgrunderna. Huvuddelen av avkastningskravet på arbetspensionsbolagens ansvarsskuld fastställs på basis av pensionsanstalternas genomsnittliga solvens och resten, som räknas på en andel om 10 procent av ansvarsskulden, är bunden vid den genomsnittliga avkastningen på pensionsanstalternas noterade aktier. Den andel av avkastningskravet som fastställs på basis av pensionsanstalternas genomsnittliga solvens räknas genom att till fondräntan på tre procent foga en avsättningskoefficient för pensionsansvaret enligt beräkningsgrunderna. Sammanlagt uppgick den avkastning som ska gottgöras ansvarsskulden år 2012 till 4,6 procent, varav avkastningen förknippad med tilläggsförsäkringsansvaret bundet till aktieavkastningen var 1,3 procent. Den övriga ansvarsskulden gottgjordes med en avkastning på 3,3 procent.

Beräkningsräntan som används vid uträkningen av försäkringsavgifterna var i början av året 3,25 procent och i slutet av året 4,00 procent.

Tillgångarna som utgör täckning för ansvarsskulden uppgick till 29 936,8 (27 845,9) miljoner euro.

År 2012 överförde två pensionsstiftelser sitt ansvar antingen helt eller delvis till Ilmarinen. Ansvaret som överfördes till Ilmarinen uppgår tillsammans med justeringsposterna i anslutning till de ansvarsöverföringar som gjordes året innan till 106,7 miljoner euro, varav 11,5 miljoner euro var ofördelat tilläggsförsäkringsansvar.

Specifikation av den försäkringstekniska ansvarsskulden

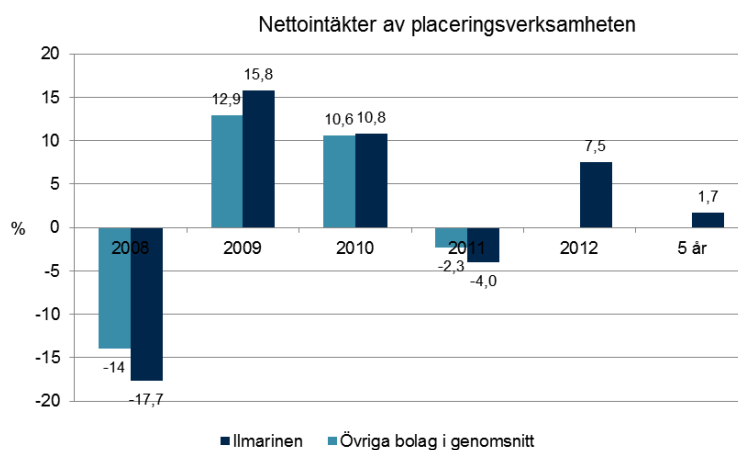
Miljoner euro	2012	2011
Premieansvar		
Framtida pensioner	13 088,5	12 734,3
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar	477,6	406,3
Fördelat tilläggsförsäkringsansvar	62,4	55,2
Tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen	167,3	-155,1
Premieansvar sammanlagt	13 795,8	13 040,7
Ersättningsansvar		
Löpande pensioner	10 804,0	10 167,8
Utgjämningsansvar	986,0	996,9
Ersättningsansvar sammanlagt	11 790,0	11 164,7
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt	25 585,9	24 205,5

8. PLACERINGSVERKSAMHET

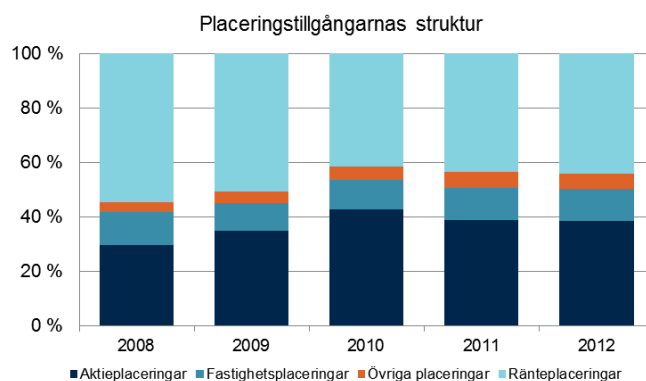
I placeringen av pensionsmedel framhävs verksamhetens långsiktighet. Målet inom Ilmarinens placeringsverksamhet är att få en så hög avkastning på placeringarna som möjligt på lång sikt. Placeringarnas genomsnittliga risk får emellertid inte vara för stor i förhållande till bolagets risktäckningskapacitet. De genomsnittliga avkastningsförväntningarna på Ilmarinens placeringsförmögenhet på lång sikt är sex procent och avkastningens förväntade standardavvikelse åtta procent.

Den fortsatta statslånekrisen i euroområdet och risken för att krisen skulle sprida sig samt det faktum att ekonomierna i euroområdet hamnade in i en ny recession orsakade nervositet på marknaden under hela början av 2012, vilket ledde till att aktiekurserna föll under årets andra kvartal. Mot slutet av året ökade förtroendet för marknaden åter och aktiekurserna vände starkt uppåt både i Europa och Förenta staterna. I sin helhet blev 2012 ett bra år ur placerarsynvinkel.

Ilmarinens placeringar enligt verkligt värde uppgick vid utgången av år 2012 till sammanlagt 29 520,4 (27 484,9) miljoner euro. Avkastningen på placeringarna till verkligt värde var 7,5 procent. Då inflationen under året var 2,4 procent steg värdet på Ilmarinens placeringar reellt sett med 5,0 procent år 2012. Året innan var avkastningen på placeringsportföljen -4,0 procent, dvs. reellt sett -6,7 procent. Den årliga medelavkastningen enligt verkligt värde har under de senaste fem åren varit 1,7 procent, vilket motsvarar en årlig realavkastning på i genomsnitt -0,5 procent. Räknat sedan år 1997 har totalavkastningen på Ilmarinens placeringar till verkligt värde varit i genomsnitt 5,6 procent per år. Detta motsvarar en årlig realavkastning på 3,7 procent.

Följande specifikation av placeringarnas fördelning och avkastning följer Arbetspensionsförsäkrarna TELA:s rekommendationer till fördelning av placeringarna enligt marknadsvärde. Bilagorna till bokslutet innehåller såväl fördelningen av placeringarna på olika placeringslag och avkastningen på dem enligt de officiella bestämmelserna som tabellen enligt rekommendationerna.

Andelen masskuldebrevslån, räntefonder och övriga finansmarknadsinstrument av Ilmarinens placeringstillgångar var 36,3 (33,4) procent. Deras marknadsvärde med beaktande av derivaten uppgick till sammanlagt 10 702,2 (9 189,2) miljoner euro och avkastningen enligt verkligt värde var 7,9 (-1,6) procent. Placeringarna i statsemitterade eller dylika emittenters lån uppgick till 4 013,1 (4 171,7) miljoner euro, dvs. 37,5 (45,4) procent. Penningmarknadsplaceringarnas andel var 1 976,6 (504,3) miljoner euro, dvs. cirka 18,5 (5,5) procent och avkastningen 1,9 (-10,9) procent. Resterande 44,0 procent av ränteplaceringarna var företagslån. Huvuddelen av företagslånen hade hög kreditvärdighet. Avkastningen på masskuldebrevslån med kreditrisk var 13,5 procent. Vid utgången av året var masslåneportföljens genomsnittliga löptid 0,7 (0,2) år.

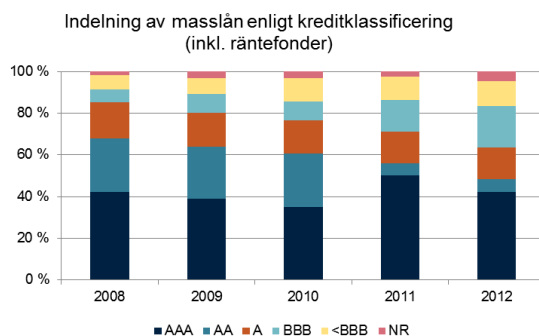
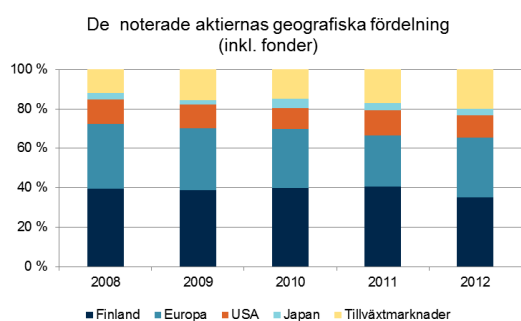
Lånestocken som beviljades av Ilmarinens företagsfinansiering minskade år 2012 med nästan 16 procent, då företagets intresse för ArPL-återlåning märkbart avtog i takt med att bankernas finansieringsförmåga normaliserades efter finanskrisen. Lånefordringarnas andel av placeringsförmögenheten var vid utgången av året 8,0 (10,2) procent. Nya lån lyftes 2012 för 218,3 (300,0) miljoner euro. Hela lånestocken inklusive upplupna räntor var vid utgången av året 2 352,0 (2 796,6) miljoner euro. Avkastningen på lånefordringar var 3,4 (3,3) procent.

Lånestock inom företagsfinansieringen, miljoner euro

Miljoner euro	2002	2007	2012	procent
Återlån	1 089,4	284,8	1 166,4	4,2
Investeringslån	470,3	954,5	1 185,6	2,8
Sammanlagt (inkl. upplupna räntor)	1 559,7	1 239,3	2 352,0	3,4
Andel av placeringarna, %	11	5	8	

Ovan nämnda placeringar bildar tillsammans klassen ränteplaceringar. Totalt var dessa placeringars andel av placeringsbeståndet 44,2 (43,6) procent och avkastningen 6,9 (-0,4) procent.

Andelen noterade och onoterade aktieplaceringar samt kapitalplaceringar utgjorde 38,4 (38,8) procent av placeringarna. Deras värde steg under året som en följd av kursökningarna till 11 328,7 (10 661,2) miljoner euro. Andelen inhemska aktieplaceringar av dessa var cirka 35,3 (40,5) procent, dvs. cirka 4 000,7 (4 322,8) miljoner euro. Av de noterade aktieplaceringarna var andelen inhemska aktier 35,3 (40,4) procent. Avkastningen på aktieplaceringarna enligt verkligt värde var 9,5 (-13,6) procent.

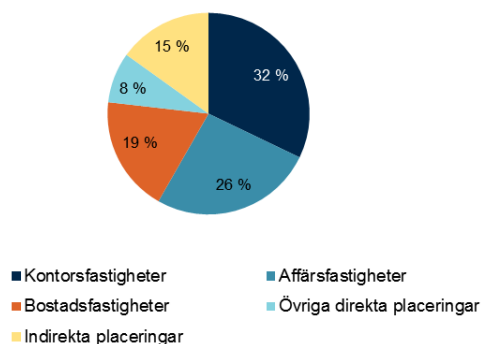

Aktie-, valuta- och räntederivat används såväl i skyddande syfte som för att ändra placeringsportföljens risknivå. Som en följd av användningen av derivat avvek aktieplaceringarnas riskbelopp i slutet av året från beloppet enligt marknadsvärde. Räknat enligt det sätt som arbetspensionsanstalterna gemensamt avtalat om uppgick deras riskbelopp till 10 829,1 miljoner euro, dvs. till 36,7 procent av placeringarna. Räntederivatens inverkan har beaktats i den genomsnittliga löptiden för den ovan nämnda masslåneportföljen.

I enlighet med principerna för ansvarsfulla placeringar i Ilmarinens ägarpolicy inleder bolaget en process för att påverka placeringsobjektets handlingsätt, om dess verksamhet inte motsvarar de villkor som Ilmarinen ställer på sina placeringsobjekt. Om processen inte ger önskat resultat, säljer bolaget sin placering. Därtill undviker bolaget att skaffa placeringsobjekt vilkas verksamhet inte uppfyller uppställda villkor. Under år 2012 deltog Ilmarinen i flera hundra processer i syfte att utöva påverkan.

Fastighetsplaceringarna uppgick vid utgången av år 2012 till 3 465,7 (3 237,1) miljoner euro. Förändringen jämfört med året innan var 7,1 procent. Fastighetsplaceringarnas andel var 11,7 (11,8) procent, varav 1,8 procentenheter var indirekta placeringar. De direktägda fastigheterna uppgick till 2 942,9 (2 736,5) miljoner euro. Nyttjandegraden i Ilmarinens fastigheter minskade från året innan och uppgick i slutet av året till 88,4 (92,6) procent. Nyttjandegraden var emellertid nära genomsnittet på lång sikt.

Fördelningen av fastighetsplaceringarna 31.12.2012

Fastigheternas värde ökade något och hyresnivåerna utvecklades i svagt positiv riktning. Den totala avkastningen på bolagets fastighetsplaceringar var 5,1 (6,4) procent. Avkastningen på de direktägda fastigheterna var 5,6 (5,9) procent. Till avkastningen på de direktägda fastighetsplaceringarna bidrog en värdeförändring på 9,3 miljoner euro. Nettoavkastningen på direkta fastighetsplaceringar före värdeförändringar var 5,3 procent. Avkastningen på indirekta fastighetsplaceringar var 2,2 (8,9) procent.

Placeringar i nyttigheter och i fonder som strävar efter absolut avkastning hör enligt fördelningen i TELA:s rekommendationer till övriga placeringar. I slutet av året var andelen övriga placeringar cirka 5,7 (5,8) procent av placeringstillgångarnas marknadsvärde. Andelen fonder som strävar efter absolut avkastning var 349,9 miljoner euro. Avkastningen på fonder som strävar efter absolut avkastning var i genomsnitt 7,7 procent på det sysselsatta kapitalet.

9. RISKHANTERING

Målet med Ilmarinens riskhantering är att förhindra risker som äventyrar bolagets verksamhet, minimera ekonomiska och andra följder av eventuella realiserade risker och säkra verksamhetens kontinuitet. Målet är därtill att bolaget ska kunna utnyttja de möjligheter som en kontrollerad risktagning medför för affärsverksamheten och i synnerhet inom placeringsverksamheten. Det viktigaste är att trygga Ilmarinens lagstadgade verksamhet samt de försäkrades, pensionstagarnas och försäkringstagarnas rättigheter i alla situationer.

Ilmarinen har en riskhanteringsplan som grundar sig på styrelsens riskhanteringspolicy och som omfattar hela verksamheten. Bolaget har en riskhanteringskommitté som består av representanter för organisationsenheterna med uppgift att följa upp, bedöma och utveckla bolagets riskhantering. Riskhanteringskommittén bereder bolagets riskbedömning med jämna intervall och uppdaterar bolagets riskhanteringsplan varje år för ledningsgruppens godkännande. Riskbedömningarna behandlas i styrelsens revisionsutskott och i bolagets styrelse. Styrelsen fastställde riskhanteringsplanen 25.1.2012.

Förutom bolagets riskhantering ingår även övervakningen av riskerna i placeringsverksamheten och rapporteringen till styrelsen i ansvarsområdet för direktören för bolagets aktuariefunktion och riskhantering. På detta sätt säkerställer bolaget att rapporteringen av placeringsverksamheten och riskövervakningen är oberoende av de risktagande funktionerna.

Risktagningen inom placeringsverksamheten styrs av placeringsplanen som styrelsen fastställer och analysen av risktagningsförmågan i anslutning till den samt av placeringsbefogenheterna och de övriga principer som styrelsen fastställer. Risknivån och behoven av ändringar i den grundläggande allokeringen följs upp i balanshanteringsgruppen, som består av representanter för placeringsverksamheten, aktuarie- och riskhanteringsfunktionen samt ekonomifunktionen. För uppföljning och analys producerar riskhanteringsfunktionen även bland annat scenario- och stresstest. Riskuppföljningen och -hanteringen är fortlöpande inom placeringsverksamheten.

Utvecklingen av riskhanteringen på bolagsnivå fortsatte i enlighet med den fastställda helhetsplanen. År 2012 tog man i bruk ett nytt rapporteringssystem för operativa risker omfattande

hela bolaget och samtidigt uppdaterades även bolagets insiderregler. Riskhanteringen ska också vara fullständigt integrerad i bolaget hela verksamhet också i praktiken. Med anledning av detta inleddes ett arbete för att utveckla bolagets lednings- och styrningssystem Detta mål stöddes också av den utbildning som riskhanteringskommittén ordnade för chefstaben i ärenden amknutna till riskhanteringen för att ge en djupare insikt i den riskhantering och interna kontroll som cheferna är ansvariga för.

För riskhanteringen redogörs närmare i bilagorna till bokslutet.

10. PERSONALEN

Koncernen Ilmarinen hade i genomsnitt 612 anställda år 2012, då motsvarande siffra ett år tidigare var 617. Moderbolaget Ilmarinen hade i genomsnitt 542 (545) anställda under verksamhetsåret. I denna siffra ingår 78 (71) deltidsanställda, vilkas arbetsinsats har justeras vid uträkningen av medeltalen så att den motsvarar de heltidsanställdas arbetstid. I genomsnitt 50 (59) personer var familjelediga eller tog ut annan oavlönad ledighet under året. I slutet av året hade moderbolaget Ilmarinen 584 (593) anställda, varav 561 (573) i fast anställning.

Ilmarinen har satt upp mål för de personalkostnader som täcks med omkostnadsdelen. År 2012 var målet en behärskad minskning av antalet anställda mätt i genomsnittliga årsverken, dvs. med en årstakt på en procent. Minskningen motsvarande en procent var 462 och årets utfall 461.

Personalens produktivitet kan mätas genom att ställa antalet årsverken i förhållande till antalet försäkrade. Då man som mätare använder tusen årsverken som finansierats med försäkringsavgiftens omkostnadsdel per försäkrad, var siffran 0,512 (0,529) för år 2012. Mätt på detta sätt ökade arbetes produktivitet med 3,3 procent under redovisningsåret.

Personalkostnaderna som täcks med intäkterna från placeringsverksamhet uppföljs separat. Inom placeringsverksamheten framhävs vikten av att själv producera de centrala funktionerna i stället för att köpa tjänsterna utifrån. Av den anledningen ökade personalantalet inom placeringsverksamheten något och var i genomsnitt 79 årsverken (75).

Personalen bedömde att ledarskapet var på samma goda nivå som under tidigare år. I bedömningen av chefsarbetet mättes speciellt huruvida cheferna har levt upp till de ledningsprinciper som lanserades i början av år 2012. Principerna siktar på ett gott ledarskap i hela bolaget. Personalen är speciellt nöjd med de närmaste förmännens verksamhet: Under år 2012 stärktes chefernas kompetens med utbildningsprogrammet ”Välita varhain, puutu ajoissa”, i syfte att öka chefernas förmåga att stöda och ingripa så tidigt som möjligt vid problem med arbetshälsan. Enligt de anställda hade cheferna uttryckligen utvecklats speciellt då de gällde att bry sig om och ingripa och att stöda till goda prestationer.

Eftersom förmännen inte ensamma är ansvariga för ett gott arbetsklimat, kompletterades principerna med egna principer för de anställda. Principerna gäller alla som arbetar i bolaget oberoende av ställning och de uppkom genom kollektiv intelligens – då hela personalen hade på hösten möjlighet att delta i utarbetandet av principerna. Både Ilmarinens ledningsprinciper och

riktlinjer stärker bolagets arbetskultur, där kunden ställs i fokus och bolagets värderingar utgör en naturlig del av det dagliga arbetet.

Bolagets belöningsystem på kort sikt omfattar hela personalen. Målen för resultatbonusen är ambitiösa för att sporra till utmärkta prestationer. År 2012 var det första året då personalen intjänade bonus enligt det belöningsystem som reviderades år 2011.

Under de senaste åren har Ilmarinen uttryckligen satsat på att utveckla belöningsystemen för att göra dem mer sporrande, rättvisa, jämlika och transparenta. Det arbete som gjorts bar frukt under redovisningsåret. Personalenkäten år 2012 visade att de anställda upplever att belöningsystemen nu är rättvisare än tidigare.

Belöningen av personalen på lång sikt sker genom den vinstpremie som styrs via personalfonden. Ilmarinens styrelse beslutar årligen om den vinstpremie genom vilken fondens medel utökas. Ilmarinens personalfond inledde verksamhet i början av år 2011 och den första vinstpremien enligt styrelsens beslut betalades till fonden år 2012. Villkoren har härletts ur Ilmarinens strategiska villkor.

Fonden omfattar hela personalen med undantag av de personer som omfattas av det långsiktiga belöningsystemet för ledningen. Fonden förvaltas av en fullmäktigegrupp och en styrelse som väljs av personalen.

11. DATATEKNIK

Arbetet med att förnya datasystemen fortsatte i anknytning till ett flertal affärsutvecklingsprojekt. Under året färdigställdes bl.a. dokumenthanteringssystemet på bolagsnivå, styrsystemet för ArPL-försäkringsprocessen, lånesystemet som betjänar placeringsverksamheten samt ett intranätssystem med moderna egenskaper för arbete i grupp.

Revideringen av pensionshandläggningen främjades genom en förberedande undersökning som omfattade hela beslutsprocessen samt genom att utvärdera alternativen till den datasystemlösning som bör anskaffas. Planeringen av de framtida datatekniklösningarna för placeringsverksamheten inleddes med ett utredningsarbete som gällde utvecklingen av verksamhetsmodeller, placeringsinstrument och omvärld. Arbetet fortsätter år 2013 med planeringen av arkitektur och systemlösningar samt med fastställande av utvecklingsstigen. Arbetet med att utveckla hanteringen av kunduppgifter på bolagsnivå inleddes med en analys av nuläget och genom att kartlägga behovet av information i kundrelationsprocesserna. Analysen utgör grunden för de lösningar som genomförs inom hanteringen av kunduppgifter år 2013.

IT-produktionen fungerade som planerat både med tanke på kundservicen som inom Ilmarinens egen verksamhet och de omfattande ändrings- och förbättringsåtgärderna i den tekniska miljön genomfördes framgångsrikt utan störningar. I ljuset av regelbundet utförda jämförelseundersökningar är de IT-tjänster som Ilmarinen anlitar även mycket konkurrenskraftiga i fråga om sin prisnivå.

12. DRIFTSKOSTNADER

Ilmarinens kostnadseffektivitet försämrades något under redovisningsåret jämfört med året innan. De kostnader som finansieras med försäkringsavgiftens omkostnadsinkomst ökade med 12,7 miljoner euro, dvs. med 13,3 procent. Omkostnadsprocenten, dvs. ovan nämnda driftskostnader i förhållande till erhållna omkostnadsandelar ökade med anledning av detta och var 80 (74) procent. De ökade driftskostnaderna berodde till stor del på högre IT- och utvecklingskostnader. Genom dessa strävar bolaget att förbättra kostnadseffektiviteten och driftssäkerheten på lång sikt. Kunderna gynnas av en effektiv verksamhet i form av Ilmarinens kundåterbärningar.

Ilmarinens totala driftskostnader uppgick till sammanlagt 144,0 (130,9) miljoner euro, dvs. de var 10,1 procent högre än året innan.

De lagstadgade avgifterna på 9,3 miljoner euro finansieras med en särskild andel för lagstadgade avgifter som ingår i försäkringsavgiften. Dessa avgifter utgörs av Pensionsskyddscentralens kostnadsandel, Finansinspektionens tillsynsavgift och justitieförvaltningsavgiften.

Driftskostnaderna för placeringsverksamheten var 20,9 (17,4) miljoner euro, vilket utgör 0,07 procent av de sammanräknade placeringarna. Dessa kostnader finansieras med intäkterna av placeringsverksamheten. Ilmarinen satsade på den verksamhet som görs i samarbete med kunderna för att upprätthålla arbetshälsan och arbetsförmågan i kundföretagen, och kostnaderna för upprätthållande av arbetsförmågan som finansieras med en andel för hanteringen av risken för arbetsoförmåga i försäkringsavgiften uppgick till 5,1 (5,2) miljoner euro.

13. FÖRVALTNING OCH ORGANISATION

Som ordförande för Ilmarinens förvaltningsråd fram till bolagsstämman 17.4.2012 fungerade bergsrådet Jorma Eloranta och som vice ordförande diplomingenjör Merja Strengell samt ordförande för Kone Abp:s styrelse Antti Herlin. Sedan 17.4.2012 har ordförandeskapet i förvaltningsrådet skötts av Neste Abp:s verkställande direktör Matti Leivonen och som vice ordförande fungerar vice ordförande för Teknikens Akademikerförbund Kirsi Kaasinen. Som andra vice ordförande fortsätter ordförande för Kone Abp:s styrelse Antti Herlin. Kaasinen fungerar som första ställföreträdare för ordföranden.

Till nya medlemmar i styrelsen utnämnde förvaltningsrådet på sitt möte 15.11.2011 Akava rf:s ordförande Sture Fjäder samt verkställande direktör för Nokian Renkaat Oyj, bergsrådet Kim Gran. Fjäder tillträdde styrelsen 1.12.2011 i stället för Matti Viljanen. Gran tillträdde för sin del styrelsen 1.1.2012 när Hannu Syrjänen lämnade styrelsearbetet.

Förvaltningsrådet utnämnde på sitt möte 14.3.2012 finansieringsrådet Heikki Vitie till ny medlem i styrelsen från 14.2.2012. Vitie tillträdde styrelsen i stället för Reijo Karhinen som lämnade sin styrelseplats 1.3.2012.

Styrelsemedlem Jukka Alho lämnade styrelsen 1.9.2012 och vice ordförande Mikko Pukkinen 9.11.2012. I stället för dem invalde förvaltningsrådet på sitt möte 13.11.2012 verkställande direktör Hannu Leinonen fr.o.m. 13.11.2012 och verkställande direktör Jyri Hämmäläinen fr.o.m. 1.12.2012.

Till övriga delar fortsätter styrelsen med samma medlemmar och suppleanter som hittills. Styrelsens suppleanter kallas alltid till styrelsens möten, men suppleanterna har rösträtt endast i det fallet när den egentliga medlemmen inte är närvarande.

Styrelsen valde på sitt möte 25.1.2012 verkställande direktör för UPM-Kymmene Abp Jussi Pesonen till ordförande. Till vice ordförande valde styrelsen verkställande direktör för Finlands Näringsliv EK Mikko Pukkinen och ordförande för Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC Lauri Lyly. Pukkinen fungerade som vice ordförande fram till 9.11.2012, varefter han lämnade styrelsearbetet. Till ny vice ordförande för styrelsen valdes verkställande direktör Jyri Hämmäläinen. Lauri Lyly fungerar som första ställföreträdare för ordföranden. Ordförandena fungerar även som styrelsens utnämnings- och belöningsutskott.

Till revisionsutskottet valdes 25.1.2012 ekonomidirektör Kristian Pullola att fungera som ordförande samt generalsekreterare Leila Kostiainen och chef för juridiska ärenden Hannu Rautiainen att fungera som medlemmar.

Ilmarinens förvaltningsråd tillsatte på sitt möte 13.11.2012 även medlemmarna i valutskottet. Valutskottets mandatperiod började genast och slutar efter förvaltningsrådets sista möte år 2013.

Ordförande för valutskottet är verkställande direktör Matti Leivonen och vice ordförande är ordförande Esa Vilkuna. Övriga medlemmar i valutskottet är ordförande Sture Fjäder, styrelseordförande Antti Herlin, generalsekreterare Leila Kostiainen och verkställande direktör Jussi Pesonen. Av utskottets sex medlemmar utgörs hälften av personer som föreslagits av försäkringstagarnas representanter i förvaltningsrådet och hälften av personer som föreslagits av de försäkrades representanter i förvaltningsrådet.

Ilmarinen publicerar en separat redogörelse för bolagets förvaltnings- och styrningssystem i samband med bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Ernst & Young Oy har fungerat som Ilmarinens revisor med CGR Tomi Englund som ansvarig revisor.

Till Ilmarinens Compliance Officer (COF) valdes juris magister Hannamari Mäntyvaara. Hon började arbete hos Ilmarinen 20.10.2012. Till Compliance Officerns arbete hör att säkerställa och övervaka att bolaget följer lagar och andra externa och interna regler i sin verksamhet. En viktigt uppgift för Compliance-funktionen är att säkerställa en tillförlitlig förvaltning och en välfungerande och tillräcklig intern kontroll och att biträda affärsledningen och styrelsen i detta arbete.

14. KONCERNEN

Till koncernen Ilmarinen hör utöver moderbolaget Ilmarinen i huvudsak fastighetsbolag. TietoIlmarinen hör till koncernen på grundval av rösträtt, eftersom Ilmarinens andel av det röstetal som aktierna i TietoIlmarinen medför är 70 procent, fastän Ilmarinens andel av aktiekapitalet är 30 procent. Ilmarinen hade sammanlagt 168 dotterbolag 31.12.2012. Försäkringsaktiebolaget Garantia, Kruunuvuoren Satama Oy och Russia Invest B.V. är Ilmarinens intressebolag.

Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi är Ilmarinens ägarintresseföretag. Ilmarinen äger bolagets garantikapital i sin helhet.

15. HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSPERIODEN

Den internationella utvärderingen av det finländska arbetspensionssystemet som Pensionsskyddscentralen lät utföra publicerades i Helsingfors den 7 januari 2013. Systemet utvärderades av erfarna pensionsekonomister, professor Nicholas Barr från London School of Economics och professor Keith Ambachtsheer från universitetet i Toronto. Barr dryftade pensionssystemet och dess hållbarhet, medan Ambachtsheer koncentrerade sig på den nuvarande spridda modellens lönsamhet.

Den allmänna synen på det finländska arbetspensionssystemet är mycket positiv hos bägge. Enligt dem är det finländska systemet ett av de bästa i världen eller eventuellt det bästa. Till detta bidrar arbetspensionssystemets omfattning, flexibilitet och hållbarhet: I Finland är grunderna för pensionsskyddet desamma för alla, pension tillväxer för allt arbete och pensionen följer med arbetstagaren vid byte av arbete. Ett enhetligt och täckande system förbättrar arbetsmarknadens funktion, då arbetstagarnas pensionsskydd inte är bundna till arbetsgivaren – såsom i många andra länder.

Enligt utvärderingen är det emellertid skäl för Finland att bereda sig på att gradvis höja åldersgränserna inom pensionssystemet samt att ta fram metoder för att förbättra pensionsbolagens kostnadseffektivitet. Professor Ambachtsheer föreslog också en kraftig ökning av aktieviktningen inom placeringsverksamheten.

16. FRAMTIDSUTSIKTER

Utvärderingen av behoven att revidera pensionssystemet kommer under år 2013 att färdigställas i expertarbetsgruppen som leds av överdirektör Jukka Pekkarinen. Arbetsgruppens rapport kommer att aktivera den offentliga pensionsdiskussionen samtidigt som den skapar en utgångspunkt för förhandlingarna om pensionsreformen 2017.

De svaga ekonomiska konjunkturutsikterna kan leda till en försämrad sysselsättning år 2013. Den svaga utvecklingen av lönesumman och oförändrade pensionsavgifter som följer på detta, kommer sannolikt att bromsa upp tillväxttakten för pensionsanstaltarnas premieinkomster år 2013.

Placeringsmiljön kommer antagligen att vara krävande trots att börskurserna steg kraftigt i slutet av år 2012. Den extremt låga räntenivån kommer även i fortsättningen att försvaga avkastningen på ränteplaceringar. Även en eventuell långdragen recession inom euroområdet och eventuella bakslag i skötseln av skuldskrisen i EU-länderna kan få förtroendet för marknaden att vackla.

I denna fortsatta krävande omvärld vill Ilmarinen värna om sin konkurrenskraft. Utöver Ilmarinens egna fortgående utvecklingsåtgärder har bolaget en viktig konkurrensfördel genom samarbetet med OP-Pohjola-gruppen, som har ett riksomfattande servicenät och ett omfattande utbud av tjänster inom finansbranschen.

Ilmarinen fortsätter systematiskt att stärka sin strategi. Enligt den strävar Ilmarinen efter att utöka sin premieinkomst med hjälp av nya kundrelationer, att förbättra sin kostnadseffektivitet och att vara framgångsrik i placeringen av pensionstillgångarna.

Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia och LokalTapiola Ömsesidigt Pensionsförsäkringsbolag har meddelat om en fusion från ingången av år 2014. Som ett resultat av fusionen uppstår ett tredje stort arbetspensionsförsäkringsbolag på det finländska arbetspensionsfältet, vilket sannolikt kommer att öka konkurrensen inom branschen. Ilmarinen ser emellertid med tillförsikt på den ökade konkurrensen.

Styrelsens förslag till disposition av bolagets vinst

Moderbolagets utdelningsbara fria egna kapital i bokslutet 31.12.2012 är 63 259 915,17 euro, varav räkenskapsperiodens vinst uppgår till 3 018 462,34 euro.

Styrelsen föreslår att 50 000 euro reserveras för styrelsens donationer till allmännyttiga ändamål och att resten av vinsten, dvs. 2 968 462,34 euro överförs till säkerhetsfonden.

Helsingfors den 27 februari 2013

Jussi Pesonen

Lauri Lyly

Jyri Häkämies

George Berner

Sture Fjäder

Kim Gran

Matti Halmesmäki

Hannu Leinonen

Leila Kostiainen

Leena Niemistö

Kristian Pullola

Heikki Vitie

Harri Sailas
verkställande direktör